

Wolność - Równość - Braterstwo - Sprawiedliwość społeczna

GŁOS POMORZA

Organ PPS na Pomorze północne, Warmię i Mazury

Rok 2

Grudniadz, piątek, dnia 22 lutego 1946 r.

Nr. 44

W sprawie zapowiedzi zmniejszenia dostaw UNRRA

Warszawa, 21. 2. — Rada Ministrów na jednym z ostatnich posiedzeń omawiała sytuację, wytworzoną w związku z zapowiedzią zmniejszenia dostaw UNRRA dla Polski. Gubernator Lehman skierował do ob. Osóbki-Morawskiego, Premiera Rządu Jedności Narodowej depeszę, w której m. in. stwierdza, że powstała bardzo poważna sytuacja, jeżeli chodzi o zaopatrzenie w żywność świata i że prawdopodobnie dostawy żywnościowe dla Polski w ciągu najbliższych miesięcy zostaną poważnie zredukowane w stosunku do ilości zapowiedzianych. Jednocześnie depeszą zaleca ograniczenie spożycia do minimum wszelkiej żywności.

W dniu 11 bm. szef misji UNRRA p. Drury został przyjęty przez Premiera Osóbki-Morawskiego. Przy rozmowie byli obecni ministrowie: Minc i Jędrzychowski oraz prezes Centralnego Urzędu Planowania Bobrowski. P. Drury po za rozwinięciem treści depeszy gub. Lehmana oświadczył dodatkowo, że uzgodnione w skali rocznej ilości przywozu zbóż do Polski są w tej chwili zakwestionowane i że UNRRA będzie ustalać kwoty przywozu na każdy miesiąc.

Na zapytanie, jaka kwota jest przeznaczona na miesiąc marzec, p. Drury oświadczył, że nie posiada na ten temat informacji. Ze strony polskiej wyraźnym zdziwieniem, że istnieją tendencje zmniejszania skromnych kwot żywności przyznanych Polsce, która jest krajem najbardziej zniszczonym przez wojnę, na skutek czego borykać się musi z niezwykłymi trudnościami gospodarczymi.

Decyzja ta zaskoczyła Rząd Polski, który liczył na przyrzeczenie przez UNRRA dostawy zboża, to też Rząd nie będzie szczenił wysiłku, aby ustalone planem dostawy żywności nie zostały uszczuplone. Rząd podejmie wszelkie kroki, aby zapewnić Polsce sprawiedliwe i równe z innymi narodami traktowanie i pokrycie minimum potrzeb. (PAP).

Prezydent KRN do generalissimusa Stalina, prezydenta Trumana oraz premiera Attlee

Warszawa, 21. 2. — W odpowiedzi na list gubernatora Lehmana w sprawie ograniczenia dostaw żywnościowych UNRRA dla Polski, Prezes Rady Ministrów Ob. Osóbka-Morawski wystosował do gub. Lehmana telegram, w którym obrazując obecną sytuację gospodarczą Polski, wskazuje na konieczność nieuszczuplenia dostaw żywnościowych dla Polski. Jednocześnie Prezydent K. R. N. Ob. Bierut zwrócił się telegraficznie z prośbą do generalissimusa Stalina, Prezydenta Trumana oraz premiera rządu

Kardynał ks. Sapieha w Rzymie

Rzym, 21. 2. W niedzielę, 17 bm. kardynał ks. Sapieha, Metropolita Krakowski, który przybył do Rzymu, aby wziąć udział w konsystorzach Kolegium Kardynalskiego, złożył wizytę ambasadorowi RP w Rzymie, prof. Stanisławowi Kottowi, w lokalu ambasady. Kardynał ks. Sapieha podejmowany był wraz z kanclerzem Kurii, ks. prałatem Mazankiem i ks. kapelanem Místatem przez ambasadora oraz przez grono pracowników ambasady. Kardynał ks. Sapieha odbył dłuższą serdeczną rozmowę z ambasadorem. (PAP)

W. Brytanii Attlee, o poparcie starań Polski w sprawie zrealizowania zapowiedzianych przez UNRRA dostaw żywności dla Polski, których zmniejszenie byłoby wysoko krzywdzące. (PAP)

Pierwsza ogólnopolska konferencja przedstawicieli przemysłu prywatnego

Łódź, 21. 2. — W dniu 20 bm. rozpoczęła w Łodzi obrady pierwsza ogólnopolska konferencja przedstawicieli przemysłu prywatnego, zwołana z inicjatywy min. Przemysłu ob. Minca.

Otwarcia konferencji dokonał dyr. departamentu przemysłu miejscowego w ministerstwie Przemysłu Erenberg, witając przybyłych na zjazd: min. Przemysłu ob. Minca, prezesa Centralnego Urzędu Planowania min. Dobrowolskiego, przedstawicieli ministerstw Rolnictwa, Lasu oraz Żeglugi i Handlu Zagranicznego i reprezentantów przemysłu prywatnego z całej Polski.

„Zebraliśmy się — powiedział dyr. Erenberg — w przełomowym momencie gdy K. R. N. wraz z ustawą o nacjonalizacji przemysłu kluczowego, uchwaliła ustawę o zakładaniu nowych przedsiębiorstw i popierania inicjatywy prywatnej. Wolą ustawodawców bowiem było podkreślenie, że pomimo zlikwidowania wielkiego kapitału społecznego, często wręcz pasożytniczego — jest w Polsce demokratycznej dość miejsca na rzetelną inicjatywę prywatną, która szczerze pragnie współpracować przy odbudowie gospodarczej kraju.”

Przemówienie na temat ogólnych zagadnień gospodarczych wygłosił prezes Warszawskiej Izby Przemysłowo-Handlowej M. Hartwig, wysuwając pod adresem rządu następujące dezyderaty: otwarcie specjalnych banków o charakterze społecznym dla przemysłu i kupiectwa dla popierania inicjatywy prywatnej, reforma Izby Przemysłowo-Handlowej poprzez wprowadzenie nadzoru państwa.

Następnie zagadnienie planowania przedstawił prof. Skrzywan. Wiceprezes Izby Przemysłowo-Handlowej Łódzkiej omówił sprawę popierania inicjatywy prywatnej w przemyśle i handlu, poczym prezes związku Izb ob. Cz. Klarner wygłosił referat p. t. „Samorząd a znaczenie branżowe”. Prezes Klarner zwrócił się do ministra Przemysłu z prośbą o pociągnięcie samorządu do konsultacji w sprawie opracowania wydawanych rozporządzeń oraz o nierozdzielanie Izby Przemysłowo-Handlowych na przemysłowe i handlowe, funkcje bowiem przemysłu i handlu są ze sobą tak ściśle związane, że rozdzielenie ich byłoby szkodliwe dla gospodarki.

Zagadnienie związane z finansowaniem i kredytowaniem przemysłu omówił dyr. Marchwiński, podkreślając potrzebę kredytów dla celu przemysłu prywatnego.

W dalszym ciągu obrad omówione były sprawy związane z zagadnieniem handlu zagranicznego, działalność gospodarcza na ziemiach odzyskanych, zagadnienie organizacji zaopatrzenia i zbytu w przemyśle prywatnym. (PAP).

Zaostrzenie przepisów bezpieczeństwa w Norymberdze

Norymberga, 21. 2. Zaostrzono przepisy policyjne wewnątrz gmachu. Poza tym wszyscy wartownicy poraz pierwszy otrzymali broń automatyczną oraz „rozpylacze”. Przed wejściem do gmachu ustawiono bunkier, obłożony workami z piaskiem. (PAP)

„Kraków” zciągnięty z mielizny

Sztokholm, 21. 2. — Polski statek „Kraków”, który w ubiegłym tygodniu osiadł na mieliznie w pobliżu Skillinge, został ściągnięty z niej przez statek ratowniczy Hermes. Kraków został przycumowany do Ystard, gdzie poddany zostanie oględzinom przez nurków.

Odezwa Rządu Jedności Narodowej do wszystkich oddziałów i formacji polskich na obczyźnie

Warszawa, 21. 2. — Rząd Rzeczypospolitej wystosował następującą odezwę do wszystkich oddziałów i formacji polskich na Obczyźnie:

Zołnierze polscy!

Od pierwszych dni rząd odrodzonej, demokratycznej Polski postawił przed sobą zadanie jaknajszerszego skupienia w kraju tych setek tysięcy Polaków, których straszna katastrofa wojenna rozproszyła po całym świecie.

Przez pięć lat lała się krew polska na wszystkich frontach świata, dając ogromny wkład w dzieło zwycięstwa sprawiedliwości i pokoju nad hitlerowsko-faszystowskimi zbrodniarzami. Przez pięć lat polski żołnierz, pilot czy marynarz, a wraz z nimi polski robotnik ponosił najcięższe ofiary dla wspólnego zwycięstwa Narodów Zjednoczonych, walczyli o wyzwolenie Polski.

Gdy umilkły działa, gdy nad Berlinem obok zwycięskich sztandarów Armii Czerwonej powiewały dumne skrwawione w boju sztandary bohaterskiego Wojska Polskiego, a Niemcy legły powalone u stóp zwycięzców — nadszedł był czas, aby wszyscy ci, których przez najcięższe ofiary i trudy wiodła wizja wyzwolenia Polski, skupili się na wyzwolonej ziemi ojczystej, aby stanąć do wielkiego i świętego dzieła wznoszenia z gruzów i zgliszcz naszych zagrod i chał, fabryk i miast, utrwalać granic, budowania silnej i niepodległej Polski Demokratycznej.

Rząd Jedności Narodowej na naczelnym miejscu postawił troskę o Was, Żołnierze, którzy krwią swą i ofiarną walką włożyliście tak wielki wkład w dzieło zwycięstwa, rozsławiając na cały świat imię Polski. Rząd polski uczynił wszystko, aby oddziały wasze wrócić mogły do Ojczyzny pod sztandarami, które wiodły Was do walki pod Tobrukiem, Narvikiem czy Monte Cassino, aby oddziały Wasze, które w krwawej tułaczce wędrowały przez najślawniejsze pobojoziska świata, wkroczyły do wolnej, odrodzonej Ojczyzny.

Wysiłki nasze nie dały rezultatu.

Ludzie złej woli, przesiąknięci do gruntu nienawiścią do nowej ludowej Polski, oklamywali Was przez szereg miesięcy. Czerniali oni i szkalowali wyrosłe w ogniu walki z najeźdźcą niemieckim najwyższe władze Rzeczypospolitej. Obrzucali błotem nową Polskę, bo nie dogadzała ona ich chorobliwym ambicjom, bo odsunęła od władzy wsteczników politycznych, którzy zawsze sprowadzali klęski i nieszczęścia na naród polski, bo przeprowadziła szereg podstawowych reform społecznych na czele z reformą rolną. Nie polskim, ale obcym i wrogim Polsce interesom służyli i służą ci, którzy usiłują zatrąć serce wasze jadem nienawiści i nienawiści do Polski, która dźwiga się z ruin wojny ofiarnym wysiłkiem robotników i chłopów, żołnierzy i oficerów, inżynierów i rzemieślników, lekarzy i naukowców, nauczycieli i działaczy społecznych — wysiłkiem i pracą milionów Polaków.

Nie udało się rządowi polskiemu przełamać przegród, które Was dzieli od kraju. Nie udało się uzyskać zgody na to, abyście mogli powrócić do kraju w zwartych szeregach, w jednostkach bojowych.

Wzywamy przeto Was, Żołnierze, do powrotu indywidualnie.

Niechaj każdy z Was, kto ma dość tych kłamstw i tych podżegaczy do walki bratobójczej, każdy, kto chce wrócić do domu i do kraju z czystym sercem, kto chce podnieść Polskę z gruzów, wróć się do najbliższych placówek polskich, konsulatów, poselstw i ambasad, które czynić będą wszystko, abyście jaknajszybciej wrócili do Ojczyzny.

Nie wierzcie kłamcom, którzy wmawiają Wam, że w Polsce będziecie prześladowani. Każdy, kto uczciwie pracować będzie dla dobra Ojczyzny, będzie żyć spokojnie i bezpiecznie.

Oczekują Was Wasi najbliżsi, oczekuje Was całe społeczeństwo. Oczekuje Was odradzająca się Ojczyzna i nie powinno braknąć Waszych rąk przy utrwalać jej fundamentów.

Witać Was będą gorące serca rodaków, tak, jak dotychczas z radosnym entuzjazmem witali żołnierzy, którzy powrócili z Anglii, Francji czy Włoch. Nie zapraszamy Was na odpoczynek, nie obiecujemy dobrobytu. Pragniemy, abyście wraz z całym zjednoczonym narodem wzięli udział w naszych troskach, w ciężkim mozole odbudowy naszej Ojczyzny ze straszliwego zniszczenia.

Skupieni po latach rozłąki, zjednoczeni wspólnym wysiłkiem, wznosić będziemy z gruzów silną i niepodległą, wolną i demokratyczną Polskę. (PAP)

Rady Nadzoru Społecznego

Warszawa, 21. 2. — Rząd prowadzi od dłuższego czasu systematyczną akcję organizacyjną w dziedzinie przedsiębiorstw państwowych. Jednym z fragmentów tej akcji jest uchwalony ostatnio przez Komisję Ekonomiczną projekt powołujący w przedsiębiorstwach państwowych Rady Nadzoru Społecznego.

Odnosne przepisy zrywają z dawnymi zdyskredytowanymi Radami Nadzorczymi względnie administracyjnymi i wprowadzają całkowicie nowe pojęcie nadzoru.

Rady Nadzoru Społecznego mają za zadanie: czuwać nad spełnieniem celu, do którego przedsiębiorstwo jest powołane oraz mieć nadzór nad wykonaniem planu gospodarczego i dostosowanie przedsiębiorstwa do ogólnych zamierzeń polityki gospodarczej i społecznej. Samo upaństwowienie nie wyczerpuje kwe-

stii uspołecznienia przedsiębiorstwa. Pełne uspołecznienie nastąpić może bowiem dopiero wówczas, gdy świadomy interes społeczny upowszechni się i utrwali w psychice władz przedsiębiorstwa i jego załogi. Akcję wychowawczą w tym kierunku mają właśnie przeprowadzić Rady Nadzoru Społecznego. Wychowawczą rolę Rady spełnią również w stosunku do swych członków. Poważną bowiem liczbą z różnych grup społecznych nauczyć się myśleć kategoriami polityki państwowej i zaznajomić się z problematyką gospodarczą kraju.

W praktyce codziennej Rady powołane zostały do tępienia nadużyć, marnotrawstwa, niedbalstwa, niedoświadczenia, braków organizacyjnych, niefachowości i wszelkich innych objawów powojennej demoralizacji i dezorganizacji, stanowiących plagę naszej gospodarki społecznej.

Sąd i kary dla winnych klęski wrześniowej i faszycacji Polski

Dekret o odpowiedzialności dla sprawców nieszczęść Ojczyzny zostanie niebawem ogłoszony

Wkrótce ukaże się w Dzienniku Ustaw długo oczekiwany dekret o odpowiedzialności za klęskę wrześniową i faszycację życia państwowego. Realizuje on postulaty na szerszych warstwach naszego społeczeństwa, które stale domagało się kary dla tych, co wtrącili Polskę w bezmiar nieszczęść i zniszczeń i usiłowali zatruć ją jadem faszyzmu.

Rozrachunek z przeszłością

W uzasadnieniu rządowym tego dekretu czytamy: „W przeciwieństwie do przeszłości — po raz pierwszy w dziejach naszych istnieje taki układ stosunków, w którym Naród Polski na własnej ziemi wyposażony w pełnię władzy suwerennej, w oparciu o siłę wyłonionego z łona szerokich warstw ludu pracującego Rządu Rzeczypospolitej, w majestacie i mocy ustanowionych własną wolą praw, może przystąpić do obiektywnego obrachunku z przeszłością i sądu nad winnymi klęskę, w jakie wtrącono Ojczyznę. W przeszłości winowajcy klęsk narodowych uchodzili bezkarnie, znajdując schronienie, bądź pod skrzydłami zaborców, bądź na obczyźnie. Jedynym forum sądowym, przed które winowajcy byli pociągani do odpowiedzialności — była historia.

Dzisiaj rolę tę pełni niezawisły Sąd Polski. Na tym polega historyczne i moralne znaczenie dekretu. Dekret wychodzi z założenia, że przyczyną klęski wrześniowej był występny reżim sanacyjny i sprzeczna z prawem działalność jego ówczesnych kierowników, w szczególności systematyczne łamanie ustawy zasadniczej, jaką jest Konstytucja z 1921 roku oraz niezgodne z tą Konstytucją wprowadzanie zasad faszystowskich, co w rezultacie spowodowało wzmocnienie sytuacji państwa o ustroju faszystowskim, a przynosiło szkodę Państwu Polskiemu.

Społeczeństwo nasze, które w okresie wojny i okupacji tak wiele wycierpiało, zdaje sobie sprawę z tego, kto zwinął i odnosi się z taką dezaprobatą do sprawców klęski wrześniowej z powodu ich występnej działalności, iż ujawnienie się ich w dzisiejszych warunkach ustrojowych i społecznych wywołałoby akty samosądu, które w zorganizowanym życiu państwowym są niedopuszczalne. Wobec powyższego, zgodnie ze swymi zasadniczymi obowiązkami władza państwowa musi wkroczyć w tę dziedzinę odpowiedzialności za klęskę wrześniową i czyny występne poddać prawidłowemu wymiarowi sprawiedliwości.

Tak brzmią motywy rządowe dekretu o odpowiedzialności za klęskę wrześniową i faszycację życia państwowego.

Kto podlega odpowiedzialności karnej

Przechodząc do zasad dekretu, należy zwrócić uwagę na następujące postanowienia:

Podlegają odpowiedzialności karnej ci wszyscy, którzy wzmocniali ekspansję faszycyzmu i hitleryzmu przez osłabienie obronnych i duchowych sił Narodu Polskiego i Państwa Polskiego — ci, którzy wbrew swoim obowiązkom i zrzuceni przez siebie lekkomyślnie lub ze zbrodniczą świadomością hasłami „silni, zwarci, gotowi” — doprowadzili do tego, że w decydującym momencie we wrześniu 1939 roku nie byliśmy ani zwarci, ani silni, ani gotowi.

Dekret zamacza szczególnie odpowiedzialność właściwych sprawców klęski wrześniowej, a więc tych, którzy sprawując naczelną funkcję kierowniczą w zakresie organizowania sił zbrojnych i potencjału gospodarczego Państwa oraz przygotowania obrony — w obliczu grożącej wojny nie poczynili należytych przygotowań i ułatwili przez to odniesienie zwycięstwa nad Polską hitlerowskiemu najazdowi.

Specjalny przepis reguluje odpowiedzialność tych, którzy jako reprezentanci Państwa Polskiego na placówkach dyplomatycznych, na terenie międzynarodowym wzmocniali pozycję hitleryzmu i faszycyzmu, idąc na rękę ruchowi faszystowskiemu, lub narodowo-socjalistycznemu, na przykład przez zawieranie umów międzynarodowych i w ten sposób wprost, lub pośrednio przygotowali klęskę wrześniową.

Brześć i Bereza

Dekret wprowadza sankcję karną więzienia za stosowanie przez żywoły przedwrześniowe ostrych represji względem działaczy demokratycznych. Chodzi tu o ukaranie za bezmyślne i bezcelowe okrucieństwo, poddyktowane chęcią fizycznego i moralnego zniszczenia więźniów politycznych. Przykładami takiego okrucieństwa były: Bereza, Brześć i inne „wycyzny” rządów sanacyjnych. Jak głosi przepis dekretu „podlega karze więzienia ten, kto brał udział w dręczeniu osoby, przebywającej, lub osadzonej w miejscu odosobnienia, obozie, areszcie lub zakładzie karnym, epowodu jej działalności politycznej, lub społecznej.

Uczniowie Hitlera i Mussoliniego

Na uwagę zasługuje jeszcze jedno doniosłe postanowienie omawianego dekretu.

Jak wiadomo, jedną z głównych przyczyn klęski wrześniowej było faszycyzowanie naszego życia państwowego, między innymi przy pomocy narzuconej Narodowi Polskiemu w sposób podstępny i oszukańczy konstytucji kwietniowej z 1935 roku. Tego rodzaju faszycyzacja naszego ustroju państwowego w Polsce przedwrześniowej odbywała się zarówno w drodze gwałtu, jak i przy pomocy takich środków, jak szeroko uprawiane w stosunku do działaczy społecznych: korupcja, oszukańcze machinacje na terenie parlamentarnym i politycznym, nadużywanie aparatu państwowego, instytucji samorządowych, szczykanowanie przeciwników politycznych i tym podobne. Mając na uwadze te doświadczenia Polski przedwrześ-

niowej, dekret stanowi, że podlega karze więzienia, lub dożywotniego wcielenia ten, kto przez oszukańcze zabiegi, stosowanie nacisku moralnego lub korupcji, bądź usiłował narzucić, lub narzucił Narodowi Polskiemu antydemokratyczną ustawę konstytucyjną, bądź usiłował zmienić, lub zmienić prawnie obowiązującą ustrój państwowy Rzeczypospolitej Polskiej w duchu faszystowskim.

Takie są zasadnicze postanowienia dekretu o odpowiedzialności za klęskę wrześniową i faszycację życia państwowego.

Najwyższy Trybunał Narodowy

Jaki sąd karać będzie przestępców na zasadzie powyższego dekretu?

Mając na względzie szczególny charakter zbrodni przeciwko Narodowi i Państwu Polskiemu — Rząd na mocy, specjalnie uchwalonego dekretu powołuje w tym celu do życia Najwyższy Trybunał Narodowy.

Trybunał ten orzeka w składzie trzech sędziów i czterech ławników. Listę ławników ustala Prezydium Krajowej Rady Narodowej spośród posłów tejże Rady.

Prokurator Najwyższego Trybunału Narodowego może zarządzić tymczasowe aresztowanie sprawcy. Udział obrońcy w rozprawie jest konieczny. Należy podkreślić przepis, w myśl

Z procesu w Norymberdze

Frank zamordował 3 miliony Żydów

Norymberga. Na jednym z ostatnich posiedzeń Międzynarodowego Trybunału prokurator Smirnow, odczytuje oświadczenia oskarżonego b. generalnego gubernatora Polski, Franka. W maju 1940 r. na odprawie policji Frank oświadczył, iż zamordował 5500 polskich intelektualistów jest uprzedmiotowione. Zapewnił on zebranych, iż nawet po zawarciu pokoju nic się nie zmieni w sposobie traktowania Polaków. „Przeciwie — twierdził Frank — podczas pokoju, jako mocarstwo światowe, będziemy wprowadzali w życie wytyczne naszej linii politycznej z jeszcze większą energią”. W 4 lata później, na posiedzeniu Reichstagu Frank oświadczył: „Gdybym się udał do Hitlera i powiedział mu: „Składam raport, iż znów zginęło 150 tysięcy Polaków”, Fuehrer odpowiedziałby mi: Doskonale, to było konieczne”.

Prokurator Smirnow stwierdził, iż ten „faszystowski specjalista prawniczy” (Frank był w swoim czasie prezesem akademii prawa niemieckiego) zamordował na ziemiach, nad którymi sprawował władzę, 3 miliony Żydów.

Za 1 kg mąki — śmierć

Po przerwie obiadowej prokurator Smirnow odczytał rozkaz Hitlera z dnia 17 czerwca 1941 r. Rozkaz ten, który został włączony do każdego żołnierskiego niemieckiego w przeddzień ataku na Związek Radziecki, pozwala żołnierzom rabować i mordować ludność radziecką. W rozkazie z dnia 1942 r. Keitel stwierdza, iż żołnierz niemiecki, walczący przeciwko partyzantom, nie podlega dochodzeniu dyscyplinarnemu, ani sądowi wojennemu.

W mieście Kercz 250 dzieci w wieku szkolnym zostało wyprawionych na spacer przez miasto do gmachu fabrycznego. Głodnym i zmarzniętym dzieciom dano tam kawę i ciastka, które zawierały truciznę. A rozkaz gen. Keitla uwalnia od odpowiedzialności i kary Niemców, którzy mordowali dzieci i gwałcili kobiety radzieckie.

Kiedy Niemcy wkroczyli na Ukrainę, Keitel nakazał rekwizycję wszystkich środków żywnościowych oraz bydła i drobin. Zabrano wszystko do ostatniej krowy, cielęcia i gęsi. Niemcy przeprowadzili rewizję każdego domu i u kogo znalezione chociażby 1 kg mąki, ten został rozstrzelany.

Kiedy armia niemiecka zajęła Kijów, wyciągnięto z domów 400 mężczyzn, których rozstrzelano na miejscu na znak ostrzeżenia.

Piramida z ludzkich czaszek

Na rozprawie, która się odbyła w poniedziałek przed południem, radziecki oskarżyciel Smirnow odczytał dalsze dokumenty, z których wynika, że 2000 dzieci zamordowali Niemcy we więzieniu w Rydze, oraz 3000 w więzieniu salapińskim. Oskarżyciel wykazał, że Niemcy nie traciли amunicji na zabijanie dzieci. Uderzeniem kolby w głowę pozbawiano je życia. Noworodki i kobiety ciężarne odesyłano do komór gazowych. W Brześciu wpadli Niemcy do sie-rońca, otruli 55 dzieci, poczym zastrzelili kierowniczkę zakładu. W Sewastopolu umieścili Niemcy 300 osób, w tej liczbie kobiety i dzieci, w łodziach, skierowali łodzie, na pełne

Rozwiązanie „armii” jugosłowiańskiej i polskiej

w Niemczech

Frankfurt n/Menem. (ZAP) — Główna kwatery amerykańskich wojsk okupacyjnych we Frankfurcie nad Menem podała do wiadomości, że oddziały jugosłowiańskie, wierne b. królowi Piotrowi, stacjonowane na amerykańskim obszarze okupacyjnym w Niemczech, zostaną w najbliższym czasie rozwiązane i zdemobilizowane. To samo zarządzenie zastosowane będzie do oddziałów polskich. Członkowie tych od-

którego nieujęcie oskarżonego stoi na przeszkodzie wniesieniu aktu oskarżenia i rozpoznanu sprawy pod jego nieobecność.

Wyroki Najwyższego Trybunału Narodowego są ostateczne; skazanemu przysługuje tylko prawo wniesienia próby o ulaskawienie do Prezydenta Krajowej Rady Narodowej.

Zbrodniarze wojenni też podlegają dekretowi

W uzupełnieniu przepisów, dotyczących Najwyższego Trybunału Narodowego należy zauważyć, że rozpatrywać on będzie nie tylko sprawy przestępców, którzy przyniesli do wielkiej klęski narodowej, ale również sprawy zbrodniarzy wojennych, przestępców hitlerowskich.

Do właściwości Najwyższego Trybunału Narodowego należą także sprawy przestępstw tych osób, które zgodnie z deklaracją moskiewską trzech mocarstw sprzymierzonych, mianowicie: Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Związku Socjalistycznych Republik Rad i Wielkiej Brytanii o odpowiedzialności hitlerowców za popełnione bestialstwa — oddane będą do dyspozycji organów prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej za zbrodnie dokonane na obszarze Państwa Polskiego w czasie okupacji.

Seweryn Szer.

Polscy ministrowie w Czechosłowacji

Praga, 21. 2. — Minister Sprawiedliwości, Henryk Świątkowski złożył wizytę ministrowi sprawiedliwości Czechosłowacji dr. Prokopowi Dřitřina. Rozmowa toczyła się w serdecznej atmosferze i objęła zagadnienia współpracy między światem prawniczym Polski i Czechosłowacji, zagadnienia ustawodawcze, ściąganie kolarystów, unifikację prawa w Polsce oraz kwestię reformy sądów prawniczych w obu krajach.

Minister Administracji Publicznej dr. Władysław Kiernik złożył wizytę ministrowi spraw wewnętrznych republiki czechosłowackiej Wacławowi Noskowi. W serdecznej rozmowie obaj ministrowie informowali się wzajemnie o organizacji administracji w obu krajach. (PAP)

Sojusznicy wydali Jugosławii przestępców wojennych

Belgrad, 21. 2. — Sojusznicze władze okupacyjne w Niemczech wydały władzom jugosłowiańskim grupę przestępców wojennych. W ich liczbie znajdują się: były szef gestapo w Serbii Meissner, b. minister rządu Pawełcza Koshak, dowódca dywizji alpejskiej, która operowała w Bośni Kugler, były szef policji w Zagrzebiu Kiril i inni. Ogółem przekazano władzom jugosłowiańskim 18 osób. (PAP)

Brytyjsko-szwajcarska umowa handlowa

London, 21. 2. — Prasa brytyjska wyraża wielkie zadowolenie z powodu zawarcia brytyjsko-szwajcarskiej umowy handlowej, podkreślając, iż Szwajcaria, która nie ucierpiała od działań wojennych, może dostarczyć Wielkiej Brytanii maszyn, koniecznych dla odbudowy i zmodernizowania przemysłu. (PAP)

Ministrowie brytyjscy udali się do Indii

London, 21. 2. — Premier Attlee oświadczył w Izbie Gmin, iż komisja, składająca się z ministra do spraw Indii lorda Pethick Lawrence, ministra handlu Sir Stafford Crippsa i pierwszego lorda admirałcji Aleksandra, udaje się do Indii w celu rozpoczęcia ustaleń z przedstawicielami hinduskimi. Hindusi żądają, żeby podstawą rozmów była deklaracja Pandit-Nehru, stwierdzająca prawo Indii do całkowitej niepodległości i wyrażającej chęć do zawarcia sojuszu z Wielką Brytanią. (PAP)

Instrukcja dla dowódców wojskowych na Bliskim Wschodzie

London, 21. 2. — Agencja Associated Press donosi, iż rząd W. Brytanii i Francji porozumiały się co do wysłania jednobrzmiących instrukcji dla dowódców swoich sił zbrojnych na Bliskim Wschodzie w sprawie wycofania wojsk w Syrii i Libanie.

Tekst instrukcji nie zostanie podany do wiadomości. (PAP)

Minister Spraw Zagranicznych hiszpańskiego rządu republikańskiego w Paryżu

Paryż, 21. 2. — Do Paryża przybył minister spraw zagranicznych hiszpańskiego rządu republikańskiego Fernando de Los Rios, witań entuzjastycznie przez liczne rzesze republikańskie hiszpańskich. Le Rios odmówił udzielenia wyjaśnień co do charakteru, w jakim przebywał ostatnio w Londynie.

Na zgrupowaniu francuskiej konferencji prasy w Strasburgu przyjęto rezolucję, wzywającą rząd francuski do zerwania stosunków dyplomatycznych z rządem gen. Franco. (PAP)

Brytyjska partia komunistyczna wzywa do zerwania stosunków z gen. Franco

London, 21. 2. Komitet Wykonawczy brytyjskiej partii komunistycznej wydał oświadczenie, w którym wzywa rząd do zerwania stosunków dyplomatycznych i handlowych z Hiszpanią gen. Franco. (PAP)

Wyrok na zdrajców greckich

London, 21. 2. Agencja Reutersa donosi, że sąd specjalny w Pireusie wydał wyrok śmierci na 27-letniego śpiewaka kabaretowego Rene Argyricsa, który zdradził w Gestapo plan grupy oficerów greckich, zamierzających udać się na bliski wschód w kwietniu 1942 r. Trzech z spośród tych oficerów zostało rozstrzelanych przez Gestapo. Wspólnicy Argyricsa zostali również skazani na śmierć. (PAP)

Komunikacja telefoniczna Moskwa-Sztokholm

Sztokholm, 21. 2. — Została uruchomiona komunikacja telefoniczna między Sztokholmem a Moskwą. Koszt 3-minutowej rozmowy wynosi 14,10 koron. (PAP)

Święto zwycięstwa Wielkiej Brytanii

London, 21. 2. Premier Attlee oświadczył w Izbie Gmin, iż dzień 8 czerwca będzie obchodzony w W. Brytanii jako święto zwycięstwa nad Rzeszą Niemiecką i Japonią.

ONZ przejęła gmach Ligi Narodów

London, 21. 2. Zastępca sekretarza generalnego ONZ oświadczył przedstawicielom prasy, że ONZ przejęła gmach Ligi Narodów w Genewie. Gmach ten zostanie prawdopodobnie przekazany UNRRA. Nie jest wykluczone, że w gmachu tym odbędą się posiedzenia posiedzenia Rady Bezpieczeństwa. (PAP)

Artykuły włókiennicze i obuwie na kartki

Zarządzenie Ministra Aproprowiacji i Handlu z dnia 13 lutego 1946 r. wprowadza powszechne przydziały artykułów włókienniczych i obuwia dla posiadaczy kart I kategorii.

Całokształt akcji rozdzielnictwa podlega pieczy Ministerstwa Aproprowiacji i Handlu przy współudziale Centralnej Komisji Związków Zawodowych.

Plan rozdziału opracowany jest na cały rok (dla wełny nawet na półtora roku).

Podstawą otrzymania przydziałów odzieżowych i obuwia będzie karta odzieżowa, zawierająca określoną ilość produktów. W pierwszym kwartale bieżącego roku, do czasu rozprowadzenia

kart żywnościowych, artykuły te będą przydzielane na podstawie kart żywnościowych I-iej kategorii.

Ustalono normy przydziałów są następujące:

- wełny — 3 m (na okres 1½ roku),
- bawełny — 8 m (na okr. 1 roku),
- wyrobów dzianych — 4 szt. (na okres 1 roku) (swetry, pończochy itp.),
- obuwie skórzane — 1 para (na okres 1 roku).

Dla urzędów, instytucji i zakładów pracy powyżej 50 osób przydziały wydawane są zespołowo, pozostali uprawieni pobiorą je w detalicznych punktach rozdzielczych.

Przed Kongresem Zachodniego Dziennikarstwa

Kongres Dziennikarstwa Zachodniego, który odbędzie się w Poznaniu w dniach 16 i 17 marca br., a który ma na celu przede wszystkim przedyskutowanie i ustalenie linii wytycznych polskiej polityki propagandowej o Ziemiach Odzyskanych, zgromadzi dziennikarzy i publicystów, interesujących się problematy-

ką zachodnią i to zarówno pracujących na terenie Ziemi Odzyskanych, jak w prasie Polskiej Centralnej. Komitet Organizacyjny Kongresu zwrócił się z prośbą o przyjęcie protektoratu do Ministra Ziemi Odzyskanych, wicepremiera Wiesława Gomołki i do Ministra Informacji i Propagandy, Matuszewskiego.

Po zakończeniu obrad Generalnego Zgromadzenia ONZ

London, 21. 2. — Agencja Reutersa donosi, że część urzędniczego sekretariatu ONZ udała się do Nowego Jorku, gdzie czasowo w Empire State Building będzie się mieściła siedziba sekretariatu. Całkowity komplet sprawozdań ze wszystkich posiedzeń, zebrań komisji oraz spraw Rady Bezpieczeństwa — został sfilmowany na małych taśmach filmowych, które mogą się pomieścić w jednej malej, ręcznej, damskiej walizce.

Ogółem 300 urzędników sekretariatu przeniesie się do Ameryki do połowy marca. Dokonają oni przygotowań do otwarcia posiedzenia Rady Bezpieczeństwa w sali balowej hotelu Waldorf Astoria w Nowym Jorku, które ma rozpocząć się 21 marca.

Władze amerykańskie oddały do dyspozycji sekretariatu ONZ 6 olbrzymich samolotów transatlantycznych. W skład za urzędnikami sekretariatu podają ich rodziny. Sekretarz generalny Trygrelie, jak dotąd nie zorganizował swego stałego biura i urzędnicy, udający się obecnie do Ameryki, wciąż jeszcze sprawują swe urzędy tymczasowo. Międzynarodowy charakter urzędów ONZ również jeszcze nie znalazł sankcji, wobec tego, że odośna konwencja nie została dotychczas podpisana przez wszystkie zainteresowane kraje. Wobec tego wszyscy urzędnicy ONZ udają się do Ameryki za paszportami swoich krajów, a dopiero później otrzymają specjalne paszporty ONZ. Generalny sekretarz ONZ, Trygrelie, uda się do Nowego Jorku za 10 dni, też za swoim norweskim paszportem. Cały dobytek ONZ, znajdujący się w Central Hall i Church House Westminstern zostanie przewieziony do Ameryki. Są to przede wszystkim sztandary 51 narodów. Sztandary te ozdabiały salę podczas zgromadzeń. Przewiezione będą także błękitne i złote dekoracje oraz wielki złoty symbol ONZ, który był umieszczony nad fotelem przewodniczącego. (PAP)

Prasa brytyjska o wynikach prac ONZ

London. (PAP) Trzy dzienniki brytyjskie, reprezentujące 3 główne kierunki polityczne Wielkiej Brytanii, zgodnie podkreślają dodatnie strony jawnej dyplomacji, która, ich zdaniem, została zrealizowana na Generalnym Zgromadzeniu ONZ i na posiedzeniach Rady Bezpieczeństwa.

Organ Partii Pracy „Daily Herald” stwierdza, że „narody świata uzyskały dostęp do dziedziny, która dawniej była domeną wpływów „szepczących dyplomatów”.

Liberalny „News Chronicle” powiada, że „otwarte przedyskutowanie wszystkich zagadnień na forum Rady Bezpieczeństwa dało te dodatnie wyniki, że wykazało rozbieżności w polityce, które będą musiały być rozwiązane. Przyjęte zostało stanowisko większości”.

Konserwatywny „Daily Telegraph” stwierdza, że o ile pierwsze posiedzenia Rady Bezpieczeństwa przekształciły się w dyskusje pomiędzy Bevinem a Wyszynskim, to stało się tak dlatego, że stosunki anglo-radzieckie stanowią jeden z najważniejszych czynników, od którego uzależnione jest przywrócenie stabilizacji i dobrobytu na świecie.

Niemcy zwyciężają w rozgrywkach politycznych

Frankfurt a/M. (ZAP). W niedzielę odbyło się w Offenbachu zebranie 2000 funkcjonariuszów partii socjalistycznej z okręgów Darmstadt i Wiesbaden, którzy jednomyślnie poparli stanowisko kierownictwa partii w sprawie żądania rekonstrukcji rządu Wielkiej Hesji.

Jak wiadomo, szef amerykańskiego rządu wojskowego wypowiedział się przeciw temu żądaniu twierdząc, że żądanie to nie ma żadnych prawnych podstaw, a władze okupacyjne życzą sobie, by partie polityczne współpracowały z obecnym rządem, aż do chwili przeprowadzenia wyborów parlamentarnych.

Dalszy rozwój wypadków wykazał, że władze okupacyjne swoje i Niemcy swoje. Panami sytuacji okazali się Niemcy.

Głównym kamieniem obrazu dla socjalistów i komunistów, którzy poparli żądania socjalistów był heski minister oświaty dr Böhm, którego ustąpienia socjaliści w pierwszym rządzie się domagali. Premier heski temu żądaniu się przeciwstawił, a poparli go, jak wyżej zaznaczyliśmy, szef amerykańskich władz okupacyjnych w Wielkiej Hesji. Mimo tego heski minister oświaty dr Böhm i wiceminister dr Friedrich uznali władze partii niemieckich i ustąpili ze swych stanowisk, po konferencjach odbytych z wydziałem szkolnictwa amerykańskiego rządu wojskowego. Na tych konferencjach władze okupacyjne bezskutecznie wpływały na ministra, by pozostał na swym stanowisku.

Głos francuski w sprawie armii Andersa

Paryż, 21. 2. — Dziennik „Ordre” zamieszcza dłuższy artykuł na temat armii Andersa. Autor artykułu stwierdza, że podczas rewizji, dokonanej przez policję amerykańską w obozie Langwasser wykryto broń, ulotki propagandowe i karty zaciągowe do armii Andersa, albo formacji podobnych. Pis-mo podkreśla, że armia Andersa składa się z żołnierzy, którzy nie zgadzają się na obecny rząd i zapowiadają, że pewnego dnia zaczną prowadzić wojnę domową pod pretekstem krucjaty przeciwko bolszewizmowi. W dalszym ciągu autor daje wyraz zdziwienia z powodu pretensyj finansowych rządu brytyjskiego pod adresem rządu polskiego. Rachunek stanowi piątą część budżetu Polski. W. Brytania żąda wypłaty w złocie, co pochłonęłoby więcej niż 1/3 zapasów krajowych.

Zdaniem autora szybkie uregulowanie sprawy armii Andersa usunie jedną z zasadniczych przyczyn wielkiego niepokoju, grożącego idei współpracy i bezpieczeństwa. (PAP).

Z Ziemi Odzyskanych

KWIDZYN

— Podjękowanie. Rozumiejąc dobrze bolączki nowoutworzonego Powiatowego Komitetu PW i WF Cech Rzemieł miasta Kwidzyna, jako pierwszy, wręczył Komitetowi 1500 zł na cele rozwoju organizacji.

Za tak wielkie zrozumienie i ofiarność składamy Im serdeczne Bóg zapłać! — Komitet.

PRABUTY

Uroczyste otwarcie i poświęcenie Szpitala Miejskiego

W dniu 13 lutego nastąpiło otwarcie i poświęcenie Szpitala Miejskiego w Prabutach. W obecności lekarza powiatowego dr Baścika, burmistrza miasta Prabut ob. Kozłowskiego, naczelnika poczty oraz przedstaw. Pol. Partii Socjalistycznej, U. B., Mil. Obywatelskiej i naczelnika PKP, poświęcenia dokonał ks. wikary Piechowiak Zdzisław.

Jako pierwszy zabrał głos lekarz powiatowy dr Baścik, przedstawiając ciężkie zadanie lekarzy, ofiarą, niestrudzoną ich pracę w niesieniu pomocy chorym i cierpiącym. Dr Baścik powierzył następnie nową placówkę znanemu i lubianemu na naszym terenie dr Sygnarskiemu Władysławowi, który jako lekarz w niesieniu pomocy bliźnim wykazał dużo ofiarności i szlachetności. Dr Sygnarski, zabierając głos, w słowie wstępnym powitał zebranych przedstawicieli administracji państwowej i samorządowej, dziękując im za liczne przybycie. Mówca, przedstawiając gościom doniosły cel otwarcia Szpitala Miejskiego, apeluje do Zarządu Miejskiego, aby nie szczędził wysiłku w celu uruchomienia wodociągów i kanalizacji.

Następnie przemawiali burmistrz ob. Kozłowski, przedstawiciel PPS, sekr. powiatowy ob. Gładzisko, oraz inni przedstawiciele instytucji państwowych i samorządowych.

Na zakończenie dr Sygnarski zaprosił wszystkich przedstawicieli jak i gości na herbatkę i miłą pogawędkę. M. Ej.

— Zebranie Ochotniczej Straży Pożarnej. W ubiegłą niedzielę, dnia 17 lutego br., odbyło się w świetlicy własnej w Prabutach zebranie Ochotniczej Straży Pożarnej. Zebraniu przewodniczył ob. Zuchowski. Uchwalono zakupić sprzęt strażacki oraz wyremontowanie sprzętu, który nadał się jeszcze do użytku. Dalej omawiano szereg ważnych spraw, dotyczących ćwiczeń strażackich i in. M. Ej.

SZTUM

Linia kolejowa Malbork—Sztum—Kwidzyn w perspektywie przyszłości

Społeczeństwo Sztumu i okolicy zainteresowane jest żywo sprawą odbudowy linii kolejowej na trasie Malbork—Sztum—Kwidzyn. Z niecierpliwością wyczekują wszyscy chwili, kiedy wreszcie sprawa ta zostanie zrealizowana — a co za tym idzie, rozwiązana zostanie kwestia komunikacji i łączności Sztumu ze światem.

Tymczasem zagadnienie to jest dość problematyczne i w oświetleniu czynników kompetentnych nie wygląda zbyt pocieszająco.

Otóż jak uzyskaliśmy informacje z DOKP w Gdańsku, na przestrzeni Malbork—Sztum odbudowę odcinka toru kolejowego należy się spodziewać gdzieś w końcu maja br. Natomiast odbudowa odcinka Sztum—Kwidzyn uzależniona jest od dostarczenia materiału przez huty śląskie.

Tak więc sprawa przedstawia się w rzeczywistości.

Skoro się weźmie pod uwagę fakt, że Sztum jest w tej chwili wprost odcięty od reszty kraju pod względem komunikacyjnym, to tego rodzaju sytuacja nie jest dla miasta i powiatu pocieszająca. Brak linii kolejowej na tym terenie paraliżuje całość życia gospodarczego i rozwój okręgu o charakterze wybitnie rolniczym. Na poważne trudności napotyka sprawa osadnictwa i zagospodarowania tych terenów, co przecież w tej chwili jest obojętne zagadnieniem. Jesteśmy w przededniu akcji siewnej, a brak punktów wylądunkowych stwarza ogromne kłopoty.

Tak więc Sztum, który pod każdym względem całą nadzieję pokładał w szybkim uruchomieniu kolei — niestety nieprędko się tego doczeka. A przecież sprawa ta posiada doniosłe znaczenie nie tylko z punktu widzenia lokalnego, ale całosci kraju.

Dlatego odośne czynnikowi winny niezależnie odbudowę linii kolejowej Malbork—Sztum—Kwidzyn od tych, czy innych powodów. Odbudowa nie wymaga wielkiego wkładu pracy i materiału, bowiem brak jedynie szyn. W tych warunkach więc sprawa dałaby się zrealizować w szybszym terminie.

Dlatego też Sztum wraz z powiatem domaga się jaknajwcześniejszego rozwiązania tej bolączki w imię dobra ogólnego i uzdrowienia sytuacji dla zagadnień gospodarczych na mieścu. Vin-Min.

— Czy w Sztumie będzie gimnazjum? Sprawa uruchomienia gimnazjum w Sztumie zainteresowały się kompetentne władze. Zapowiedziano zwołanie Komitetu Rodzicielskiego oraz osób zainteresowanych, celem szerszego omówienia sprawy i wszczęcia akcji w kierunku uruchomienia średniego zakładu naukowego.

Sprawa powyższa była swego czasu żywo prowadzona, jednak, zdaje się, z przyczyn blących utknęła na martwym punkcie i dopiero obecnie znów wzbudza zainteresowanie.

Jak wiemy, pomieszczenie na ten cel w Sztumie jest i od szeregu miesięcy świeci pustkami — a tymczasem dzieci korzystają z sali z gimnazjum w Malborku, czy Kwidzynie. Na obecny czas nie wszyscy rodzice mogą pozwolić sobie na kształcenie dzieci w tych warunkach. Jest więc najwyższy czas, aby uruchomienie gimnazjum w Sztumie zostało zrealizowane, bo warunki ku temu są!

OLSZTYN

— Wzrost produkcji rybnej. Miesiąc styczeń zaznaczył się dalszym dużym wzrostem produkcji rybnej w woj. mazurskim. W zestawieniu z miesiącami ubiegłymi był to miesiąc rekordowy, wylowiono bowiem 66.638 kg ryby, czyli 550% więcej, niż w miesiącu grudniu.

— Zjazd Uczestników Walki Zbrojnej. W niedzielę, dnia 10 lutego odbył się w sali teatru w Olsztynie pierwszy wojewódzki Zjazd Uczestników Walki Zbrojnej o Wolność i Demokrację. Mówcy stwierdzili solidarność wszystkich boowników walki o wolność i demokrację, domagali się likwidacji pasywności społecznego i epkulacji. Przedstawiciel ludności mazurskiej, która pierwsza zapoznała się z hitlerowskimi obozami koncentracyjnymi, zapewnił, że ludność ta dołoży starań w pracy nad odbudową wolnej Polski, aby ziemia warmińsko-mazurska stała się perłą Rzeczypospolitej. Po referatach dokonano wyboru Zarządu Wojewódzkiego Związku.

— Kurs mazuroznawstwa. Kuratorium Okręgu Szkolnego wspólnie z Instytutem Mazurskim w Olsztynie organizuje w czasie od 15—25 lutego kurs Mazuroznawstwa. Inauguracyjny wykład na temat: „Dowody wspólnoty kulturalnej Ziemi Odzyskanych z Macierzą” wygłosi prof. Uniwersytetu Poznańskiego dr Kostrzewski.

— O zdrowie ludności. Z udziałem wojewody olsztyńskiego dr Robla, szefa amerykańskiej komisji do walki z epidemiami, plk. Greeby oraz przedstawicieli społeczeństwa i świata lekarskiego odbyła się ostatnio konferencja, na której omawiano sposoby walki z epidemiami. Postanowiono zastosować szereg środków zaradczych w celu poprawienia stanu zdrowotnego ludności i wszczęć szeroką akcję uświadamiającą.

— Więzienie za gwałty i rabunki popełniane na Warmiackach i Mazurach. Niejednokrotnie wskazywaliśmy na to, że stan bezpieczeństwa na terenie Okręgu pozostawia wiele do życzenia. Gwałtom i rabunkom, ulega przeważnie ludność miejscowa — Warmiacy i Mazurzy, która jako element nieorganizowany, nie zawsze ma możliwość obrony i dochodzenia swoich praw. Nikła ilość posterunków milicji i władz bezpieczeństwa ułatwia grasowanie przestępców, które bezlitośnie zabierają Warmiakom i Mazurkom resztki ocalałego mienia. Ostatnio władze bezpieczeństwa i organa milicji przystąpiły do bezlitosnego tępienia bandytyzmu. W krótkim stosunkowo okresie zlikwidowano kilka band. Przeciwno schwytanym rabusiom: Mieczysławowi Gawarockiemu i Mieczysławowi Dąbrowskiemu, którym akt oskarżenia zarzucił udział w rabunkach i gwałtach na Warmiackach i Mazurach, odbyła się ostatnio w Sądzie Okręgowym w Olsztynie rozprawa, na której zapadł wyrok skazujący obu przestępców na 10 lat więzienia.

— „Cały dzień bez kłamstwa”. Komedja amerykańskiego autora G. Mongomery'ego a muzyką Lucjana Świątnickiego „Cały dzień bez kłamstwa” będzie grana w przyszłym tygodniu w teatrze im. Stefana Jaracza w Olsztynie.

— Kursy leśne. Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie organizuje 3-miesięczne kursy leśne. Program nauczania obejmuje: botanikę leśną, hodowlę lasu, pomiar drzew i drzewostanów, oraz miernictwo i kreslenie. Warunki przyjęcia na kurs: wiek 18—30 lat, mała matura. Po ukończeniu kursu nastąpi wyjazd na prace terenowe, które trwać będą do listopada, po czym nastąpi powrót do prac biurowych. W czasie prac terenowych absolwenci, prócz zwykłych poborów miesięcznych, otrzymywać będą diety w wysokości 200 zł dziennie. Zapisy na kurs przyjmuje Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie.

Program audycji Polskiego Radia

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI NA SOBOTĘ, 23 LUTEGO

6.55 — Hymn i sygnał czasu; 7.00 — Dziennik poranny; 7.15 — Muzyka poranna z płyty; 7.50 — „O czym pisze prasa stołeczna”; 7.55 — Program na dzień bieżący; 8.00 — Dziennik poranny (powtórzenie); 12.00 — Sygnał czasu i Hejnał z wieszy Mariańskiej; 12.03 — Artykuł aktualny; 12.15 — Dziennik południowy; 12.30 — Arty operowe; 12.40 — Informacje; 12.50 — Skrzynka poszukiwania rodzin; 13.05 — Utwory wiołoczelowe; 13.20 — „Na ziemiach odzyskanych”; 13.30 — „Prawda o brygadzie świętokrzyskiej”; 13.45 — Wiadomości gospodarcze; 14.00 — Skrzynka PCK; 16.00 — „Narty i książki” — słuchowisko dla dzieci starszych; 16.25 — Lekkie piosenki; 16.40 — Przegląd codzienny; 16.45 — „Młodzi mówią”; 17.15 — Muzyka z płyty; 17.30 — Recital dwufortepianowy; 18.00 — Odczyt popularno-naukowy; 18.15 — Przegląd prasy krajowej; 18.20 — Audycja muzyki ludowej; 18.50 — Wędrowka z mikrofonem; 19.00 — Audycja muzyczna; 19.15 — Skrzynka poszukiwania rodzin zagranicą; 19.30 — Artykuł polityczny; 19.40 — Dziennik wieczorny; 19.55 — Korespondencja z zagranicy; 20.00 — V audycja z cyklu; 20.45 — Ogólnopolski turniej recytacji utworów A. dama Mickiewicza; 21.00 — Audycja dla Polaków zagranicą; 21.30 — Skrzynka poszukiwania rodzin zagranicą; 22.00 — Koncert rozrywkowy; 22.30 — Reportaż; 22.45 — Ostatnie wiadomości dziennika radiowego; 22.55 — Przegląd prasy zagranicznej; 23.00 — Program na jutro; 23.05 — Muzyka taneczna z płyty; 23.25 — Skrzynka poszukiwania rodzin zagranicą; 24.00 — Hymn.

Kronika

Piątek
22
Lutego
Kat. św. Piotra

— „Na wiecu”. W felietonie pod powyższym tytułem powstało szereg błędów, których korektor nie zauważył. Prosimy poważniejsze z nich, i tak: pierwszy wiersz z dołu zamiast „głodno” ma być „głośno” i „sucha”, drugi wiersz 10-ty i 11-ty wiersz z dołu ma brzmieć: Odbił „podobno” zamiast „niedawno” ładną podróż po Atlantyku, 7-my i 8-my wiersz z dołu ma być: A może wiadomości moje nie są ściśle i na Maderze jednak byli Niemcy, ostatni wiersz zamiast „pchnął” — całe zdanie palnął po niemiecku; trzeci wiersz z dołu zamiast kompleksu ma być: kompletu.

— Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Grudziądzu urządza w sobotę, dnia 23 bm. w salach OM TUR, zabawę karnawałową. Wstęp 20 zł. Dochód przeznaczony na dożywianie dzieci. Początek o godz. 20-tej. Ze względu na szlachetny cel, imprezę tę gorąco polecamy.

— Na rzecz „Akcji Pomocy Zimowej” zleciła Naczelna Rada Zrzeszeń Kupieckich dobrowolne opodatkowanie się kupców, wyznaczając minimalne kwoty zależnie od wykupionych kart rejestracyjnych, a to według działu: 2a — 3000 zł, 2b — 1000 zł, 2c — 500 zł dla budek i straganów od 200—400 zł.

O ile miejscowe kupieckie opodatkowało się już pewną kwotą od obrotu, a kwota ta jest wyższa, to należy przez inkasentów te kwoty podejmować, a o ileby była niższą od stawek zasadniczych, prosić o jej uzupełnienie. Kupieckie tutejsze ma obecnie sposobność do wykazania poziomu swego społeczeństwa i niewątpliwie ustosunkuje się do „Akcji Pomocy Zimowej” pozytywnie. MKOS

— Powiatowe Koło Związku Inwalidów Wojennych RP w Grudziądzu zawiadamia swych członków, którzy nie otrzymali materiału z przydziałów kontyngentowych, aby zgłosili się w dniu 25 bm., o godz. 9-tej, w sekretariacie, Szewska 2-4.

— Właściciele Nieruchomości Sekretariat Stowarzyszenia nieruchomości przy ul. Szewskiej nr 2-4, III piętro, pokój 18, i czynny codziennie od godziny 10—15.

Wszelkie informacje w sprawach własności nieruchomości udziela sekretariat.

— Parada Humoru. Oto tytuł koncertowo-rewiowej imprezy, która wystawi Bydgoski Teatr OM TUR przy współudziale orkiestry Woj. Komendy Milicji Obyw. w niedzielę, 24 bm., o godz. 18, oraz w poniedziałek, 25 bm., o godzinie 19 w sali „Tivoli”. Kierownictwo i reżyseria: Waław Korwicz.

Bilety w cenie 10—40 zł do nabycia przy kasie teatru o godz. 16.

Na odbudowę zniszczonego kościoła

Kościół Najświętszej Marii Panny — tak jak zresztą wszystkie Świątynie Pańskie w Grudziądzu — został bardzo zniszczony.

Dzięki nadludzkiemu wprost wysiłkowi ks. dyrektora Szczyrkowskiego, kościół ten doproczado do możliwego stanu użytkowania i oddano wiernym. Niestety, brakuje jeszcze bardzo dużo, by Świątynia Pańska odpowiadała całkowicie swemu godnemu przeznaczeniu.

Mieszkańcy tej parafii są zniszczeni i biedni, zatem ofiary, choć chętnie składane, są skromne. Tymczasem potrzeba jest wiele.

Pragnąc więc zasilić kasę komitetu odbudowy kościoła, chór parafialny przy wspomnianym kościele urządza w niedzielę, dnia 3 marca br. w sali gimnazjum Sobieskiego, zabawę karnawałową.

Cel wzniosły i szlachetny, zatem pewni jesteśmy, że zabawa cieszyć się będzie należyty powrotem.

LANCUCH PRASOWY NA ODBUDOWĘ SIEROCINCA ŚW. JÓZEFA, UL. BYDGOSKA

Wzwaną przez ob. Kostrzewską, ob. Anna Katarzyna składa 100 zł na odbudowę Sierocinca św. Józefa, ul. Bydgoska, i wzywa do dalszych ofiar ob. ob. Leokadię Brussowa, ul. Pierackiego, Marię Kowalską, Ogrodnictwo Miejskie, Wiśniewska, ul. Hallera (blok kolejowy) i Bernarda Mroczynskiego, Warsztaty Samochodowe, ul. Mickiewicza.

NA KOŚCIÓŁ W TARPNIU

Wzwaną przez ob. Pawłowskiego, obydw. Warton Franciszek, Nowawies, wpłaca 100 zł i wzywa ob. ob. Markuszewskiego Jana, Pawlika Stanisława, Czyżo Józefa, Ostrowskiego, Wędlikowską Wandę, Magalską Walerię, Nowawies.

Ob. Dominika Wielgożowa, ulica Krzyżowa 1, wpłaca 50 zł i wzywa ob. ob. Wojanowskiego, ul. Krzyżowa, Grzele Aleksa, ul. Krzyżowa, Pokorę Łucjana, ul. Paderewskiego.

Wzwaną przez ob. Niedzielskiego Jana, ob. Solecki Jan, ul. Leśna, wpłaca 100 zł i wzywa ob. ob. budown. Jesionowskiego, kierownika Grudz. Spółdz. Budowl. Wydigera i kierown. Państw. Przedsięb. Budowl. Pawskiego, ul. Moniuszki.

Wzwaną przez prof. Bol. Bielicki składa 100 zł i wzywa ob. prof. P. Benedeita oraz klasę IV a młod. Gimn. Sobieskiego.

Wzwaną Samulewski Jan składa 100 złotych i wzywa Feliksa Górnego i Franciszka Kocińskiego.

Teoretyczny kurs szybowcowy w Grudziądzu

Napewno niewielu obywateli naszego miasta wie o tym, że istnieje w Grudziądzu Ośrodek Lotniczy i to nie mały, gdyż rozporządzający osiem samolotami i kilkunastu szybowcami.

Ośrodkiem tym jest Szkoła Szybowcowa w Lisich-Kątach pod Grudziądzem. Szkoła zbudowana przez okupanta, leży w pięknej okolicy u stóp pagórków Białochowskich, otoczona lasami i zagajnikami. Ministerstwo Komunikacji, przejmując Szkołę, znalazło ją w stanie wielkiego zaniedbania i częściowego zniszczenia.

Dzisiaj zato w warsztatach Szkoły wra praca i szum maszyn stolarskich rozbrzmiewa

po okolicy. W hangarze czysci się samoloty i szybowce, które z pierwszym powiewem wiony wystartują i ożywią podniebne szlaki.

W związku z zbliżającą się wiosną, a tym samym zbliżającym się sezonem lotniczym, Szkoła Szybowcowa uruchamia teoretyczny kurs szybowcowy, z zakresu wiadomości, koniecznych dla przyszłego pilota szybowcowego.

Wykłady odbywać się będą w własnym lokalu Szkoły przy ul. Kilińskiego 7 II p. tel. 1301. Zgłoszenia na kurs przyjmuje się tamże codziennie od godz. 8—16.

Kierownictwo szkoły zaznacza, że w lotach będą mogli brać udział uczestnicy tylko z ukończonym kursem teoretycznym.

6-go marca rocznica oswobodzenia Grudziądza!

Rehabilitacje

Wykaz osób zrehabilitowanych i niezrehabilitowanych przez Sąd Grodzki w Grudziądzu, w czasie od dnia 1 stycznia 1946 r. do dnia 31 stycznia 1946 r. włącznie.

Zrehabilitowani:

Assmann Klara, zam. w Grudziądzu, ul. Chełmińska nr. 87;
Henryk Bogolte, Grudziądź, ul. Nadgórna 11;
Rasch Maria, Grudziądź, Kościuski 36;
Olson Julianna, Grudziądź, Koszarowa 4;
Sternhagen Anna, Grudziądź, Legionów 90;
Malter Zofia, zam. w Grudziądzu, ul. Kalinkowa 64;
Perkowska Jadwiga, zam. w Grudziądzu, ul. Kościuski 16;
Bormann Jakób, zam. w Grudziądzu, ul. Chełmińska 3;
Bormann Anna, zam. w Grudziądzu, ul. Chełmińska 3;
Czajka Konstanty, zam. w Grudziądzu, ul. Nadgórna 6;
Czajka Anna, zam. w Grudziądzu, ul. Nadgórna 6;
Neumann Aniela, zam. w Grudziądzu, ul. Bracka 15;
Senkbeil Marta, zam. w Grudziądzu, ul. Forteczna 18;
Ciszewska Anna, zam. w Grudziądzu, ul. 3 Maja 13;
Wenske Teodor, zam. w Dolnej Grupie, pow. Świecie;
Wenske Olga, zam. w Dolnej Grupie, pow. Świecie;
Szwemina Rozalia, zam. w Pleśewie, p. Grudz.;
Górny Karol, zam. w Zaroślu, pow. Grudziądź;
Górna Marta, zam. w Zaroślu, pow. Grudziądź;
Górna Ludwika, zam. w Zaroślu, p. Grudziądź;
Górny Zygfryd, zam. w Zaroślu, p. Grudziądź;
Mazurowski Jan, zam. w Grudziądzu, ul. Trynkowa 15;
Mazurowska Leokadia, zam. w Grudziądzu, ul. Trynkowa 15;
Szwemina Irena, zam. w Grudziądzu, ul. Ks. Kujota 59;
Lutkowska Jadwiga, zam. w Grudziądzu, ul. Koszarowa 22;
Bahr Jan, zam. w Grudz., Paderewskiego 16;
Bahr Leokadia, zam. w Grudz., Paderewek 16;
Lewandowski Hubert, zam. w Grudziądzu, ul. Rybacka 27;
Kowalska Bogumiła, zam. w Grudziądzu, ul. Koszarowa 26;
Kieszna Julianna, zam. w Grudz., Kolałata;
Rafalski Aleksander, zam. w Grudziądzu, ul. Kościuski 11;
Rafalski Józefa, zam. w Grudziądzu, ulica Kościuski 11;
Grzechowski Bronisław, zam. w Grudziądzu, ul. Forteczna 21;
Grzechowska Maria, zam. w Grudziądzu, ul. Forteczna 21;
Schmidt Franciszek, zam. w Grudz., Hallera 50a;
Schmidt Franciszka, zam. w Grudz., Hallera 50a;
Schmidt Emma, zam. w Grudz., Hallera 50a;
Urbach Marta, zam. w Grudz., Piłsudskiego 111;
Urbach Lucja, zam. w Grudz., Piłsudskiego 111;
Kusch Elżbieta, zam. w Grudz., Groblowa 5.

Niezrehabilitowani:

Bogolte Monika, (Bogalecka) zam. w Grudziądzu, Nadgórna 11;
Dornau Franciszek (Dornowski), zam. w Grudziądzu, Chełmińska 30 dawniej, obecnie zam. w Bydgoszczy, ul. Karłowicza 10;
Dornau Franciszka (Dornowska), zam. przedtym w Grudziądzu, Chełmińska 30, obecnie w Bydgoszczy, Karłowicza 10;
Kalden Alicja (Kalitzka), zam. w Grudziądzu, Plac 23 Stycznia 32;
Kliemer Erika (Klimkiewicz), zam. w Grudziądzu, ul. Kościuski 17;
Kozłowski Jan, Kozłowska Leokadia, Kozłowski Franciszek, zam. w Grudziądzu, ul. Dworcowa 15;
Kwaśniewska Brygida, zam. w Grudziądzu, ul. Św. Wojciecha 24;
Motulla Otton, zam. w Grudz., Koszarowa 25;
Zadler Berta (Zawadzka), Grudz., Ogrodowa 29;
Lankowski Brunon, Lankowska Hulda, zam. w Grudziądzu, Chełmińska 89;
Graeber Jerzy, Graeber Wiktor, zam. w Grudziądzu, ul. Św. Wojciecha 41;
Frank Edward, zam. w Grudz., Konarskiego 9;
Lewandowska Minna, Grudz., Rybacka 27;
Romanowska Marta, Grudz., Ogrodowa 29;
Borchert Marta, Grudz., Św. Wojciecha 14;
Kozłowska Leokadia, Grudziądź, Brzeźna 5;
Kahlert Kurt (Kaligowski), Kahlert Antonina (Kaligowska), zam. w Grudz., Nadgórna 9;
Bogart Franciszka, Grudz., Nadgórna 23a;
Kusch Bernard, Grudz., Groblowa 5;
Domska Małgorzata, Grudz., Koszarowa 26.

2-miesięczny kurs świetlicowy

Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci przyjmuje zgłoszenia na 2-miesięczny kurs świetlicowy, który odbędzie się w Warszawie w czasie od 11-go marca do 12-go maja r. b. Utrzymanie z wyżywieniem oraz noclegi są bezpłatne.

Kandydaci muszą wykazać się ukończeniem 4 klas gimn. lub równorzędną ilością klas szkoły zawodowej. Po ukończeniu kursu kandydaci mają zapewnioną płatną posadę.

Zarząd przyjmuje zgłoszenia do 1 marca br.

Marsz wolności

Z okazji rocznicy oswobodzenia Grudziądza ob. Leon Papka skomponował hymn wolności, który poraz pierwszy odegrany zostanie na akademii, jaka odbędzie się w dniu 6-go marca br. w „Tivoli”.

Ob. Papka jest muzykiem nadzwyczaj utalentowanym. Skomponował już kilka utworów, które wśród melomanów znalazły uznanie.

O wartości hymnu wolności będziemy mieli możność przekonać się na akademii.

Zaznaczamy, że ob. Papka jest grudziądzaninem, uczniem znanego muzyka prof. Dawidowicza.

Jak dotychczas — stale prowadzi gmina Świecie

Powiat grudziądzki podciągnął się w ostatnich dniach dość poważnie w świadczeniach rzeczowych. Według ostatnich danych, Grudziądź znajduje się na 8 miejscu w tabeli ogólnopomorskiej.

Do wykonania jednak planu w stu procentach, brakuje jeszcze sporo. Tymczasem ostateczny termin złożenia kontyngentu upływa z dniem 28 bm. Do tego terminu więc rolnicy muszą obowiązek swój wypełnić. Zwalczają rolnicy tych gmin, które stoją na szarym końcu, powinni dokończyć jaknajdalej idących starań, by w tych kilku jeszcze dniach, dorównać swym sąsiadom, pojmującym obowiązek swój należycie.

Zaznaczamy, że po upływie terminu, władze z całą bezwzględnością wystąpią w stosunku do tych rolników, którzy z tych czy innych powodów, kontyngentu całkowicie nie odstawili.

W powiecie grudziądzkim kolejność gmin jest następująca:

	ton	proc.	miejsce
Świecie	795	68,7	1.
Gruła	939	61,0	2.
Łasin-wieś	1269	60,3	3.
Radzyn-wieś	931	56,4	4.
Rogóźno	321	42,5	5.
Radzyn miasto	47	41,1	6.
Mokre	198	38,2	7.
Łasin miasto	93	37,4	8.
Grudziądź-wieś	246	35,0	9.
Grudziądź miasto	4	14,7	10.

Wykaz imienny gospodarzy

poszczególnych gromad gminy Rogóźno, którzy odstawili świadczenia rzeczowe w 100%

Gromada Budy: Kaczorowski Ant., Adamska Teofila, Warnke Józef, Bielawska Helena, Simicki Michał.

Gromada Bukowiec: Kierstejn Wiktor.

Gromada Gubiny: Kaliszewski Robert, Zielazna Marianna, Czyżewski Jan, Krajeńska Anna, Mazikowski Wiktor, Baczkowska Anna.

Gromada Kłódka: Kurkla Władysław.

Gromada Nowe-Mosty: Zaborowski Wacław.

Gromada Rogóźno-wieś: Centek Jan, Gilka Weronika, Stachowski Jan, Przechowska Paulina, Wójtkowski Jan, Mikołajczyk Anna, Polakowski Franciszek, Zientarska Zofia, Meyer Anna, Brylewski Jan, Polakowski Jan, Adam Richard, Wikleński Teofil, Wessel Jan, Preuss Józef, Szydłowski Bronisław, Osieński Franciszek, Bogalecki Teofil, Sliwińska Joanna, Rafiński Jan, Goryński Władysław, Bogalecki Jan.

Gromada Rogóźno-Zamek: Kurzyński Teodor.

Gromada Szembruczek: Dorszewska Balbina, Sinicka Balbina, Szulc Michał, Wierchowski Leon, Bielawska Piotr.

Gromada Skurgwy: Chełkowski Antoni.

Odczyt w świetlicy OM TUR

W związku z 200-ną rocznicą narodzin naszego Wielkiego Naczelnika, w piątek, dnia 22 bm., o godz. 18, w świetlicy OM TUR tow. Warelch wygłosi odczyt p. t. „Tadeusz Kościuszko”. O liczny udział członków i sympatyków prosi — Zarząd.

Mały Feljeton

Parasol noś i przy pogodzie

Wiatr porywisty dmie ze zdwojoną siłą. Kapelusze mój porwany jego silnym podmuchem, spadł mi już po raz trzeci i potoczył się ruchem falistym, w walczących podskokach do naszej rodzimej, swojski-j Trynki. W pogoni za nim wpadłem, na szczęście jedną tylko nogą, w wodę. Przy pomocy rąk jednak wygramoliłem się na brzeg.

Teraz nauczony już doświadczeniem, kapelusze zatrzymałem w ręku i podążyłem w kierunku Toruńskie.

Dla urozmaicenia zmiennej ciągle aury zaczął padać deszcz. Kapelusza na głowę nie włożyłem, bo nie miałem zamiaru gonić go po ulicy.

Deszcz padał coraz większy, mocząc mi nie tylko głowę, ale dostawał się już natarczywie nawet za kołnier. Szczęściem zębami z zimna i ze zdwojoną szybkością pedziłem, z mokrą głową, do mego przyjaciela obłożnie chorego.

W tym... trzask... czuję silne uderzenie w ramię, odskakuję na jezdnie. Potężny kawał gzymsu oderwał się gdzieś z pod dachu i tylko Opatrzności zawdzięczam, że nie dostałem się do kostnicy, a w najlepszym razie do szpitala.

Deszcz przestał padać, lecz wiatr szalał dalej, choć słońce ukazało swe roześmiane, jasne oblicze. Doszedłem do bramy domu mego przyjaciela, wszedłem w sień i zapukałem dyskretnie. Po chwili otworzyła mi drzwi tęściowa mego przyjaciela.

— Czy Bolek w domu?

— Tak, jeszcze biedak w łóżku.

— Czy ma gorączkę?

— Na szczęście, nie.

— Wszedłem do pokoju.

— Jak się masz chłopie, co ci jest — pytam — masz obandażowaną głowę.

— Nic — powiada — dostałem cegła.

— Jakto dostales?

— Poprostu spadła mi z dachu wprost na głowę.

— Miałeś szczęście, że żyjesz.

— Tak, lecz to mam do zawdzięczenia memu parasolowi.

— Jakto?

— Poprostu szedłem wczoraj po pracy do domu. Zaczął padać deszcz. Otworzyłem parasol. Za chwilę przestało padać, lecz mimo to parasola nie zamknąłem i temu zawdzięczam moje życie. Dostałem w potylicę, lecz dzięki parasolowi można wytrzymać. Odtąd będę mówił stale, zgodnie ze starym chińskim przysłowiem: Parasol noś i przy pogodzie. T.N.

Ze sportu

ZAWODY BOKSERSKIE

W niedzielę, dnia 24. bm. o godz. 18 odbędzie się w Domu Żołnierza zawody bokserskie między TKS „Maraton” (Toruń) a RKS „TUR” (Grudziądź).

Skład drużyn wskazuje na to, że zawody będą interesujące.

Bilety wstępu od 30—40 zł.

Przedsięwzięcia w OM TUR.

MISTRZOSTWA POLSKI

W TENISIE STOŁOWYM

Pierwsze mistrzostwa Polski w tenisie stołowym w konkurencji drużynowej indywidualnej męskiej, rozegrane będą nie jak początkowo projektowano w Jeleniej Górze, lecz w Krakowie w tym samym terminie tj. w dniach od 22—24 bm.

SONIA HENIE ROZWODZI SIĘ

Chicago. Wielokrotna była mistrzyni świata w łyżwiarstwie, Norweżka Sonia Henie, wystąpiła do sądu ze skargą rozwodową przeciw swemu mężowi, bogatemu nowojorskiemu sportowcowi Danowi Topping. Norweżka zamierza obecnie poświęcić się całkowicie sportowi łyżwiarskiemu. (PAP)

Traktorzyści

na wyjazd do Olsztyna mogą się zgłosić. Państwowe Przedsiębiorstwo Traktorów i Maszyn Rolniczych, Grudziądź. (1432)

PORTIER do willei potrzebny. Wolne mieszkania. Zgłoszenia pod nr. 31. (223)

POSZUKUJE pielęgniarki do niemowlęcia natychmiast, Sobieskiego 17. 1. (224)

BIURALISTKA biegła w pisaniu na maszynie od zaraz potrzebna. Zakłady Stolarskie pod Zarządem Państwowym (dawn. M. Schwarz), Grudziądź, Legionów 47. (226)

WÓZ lekki 1-konny sprzedam. Bilicki, Kłódka, pow. Grudziądź. (227)

Wydawca: Komitet P. P. S. Grudziądź.
Adres Redakcji: Grudziądź, Małogroblowa 2.
Telefony: Administracja 1215.
Redakcja 1319.
Dyrektor i miesz. prywatne 1310.

CENY OGŁOSZEŃ: Drobne za wyraz 5 zł. dla poszukujących pracy i rodzin. 3 zł. Tłusty druk 100% drożej. Zwykle za tekstem 8 zł. za 1 mm jednolamowy, w tekście 15 zł. za 1 mm jednoł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 5 zł. za 1 mm jednoł. Komunikaty organizacji zawodowych i społ. (w tekście) 1 zł. za wyraz. Za terminowe ogłoszenie nie przyjm. się odpowiedzialności. Abonament miesięczny 30.— zł.

Drukarnia Pomorska — P. P. S. Grudziądź, ul. Małogroblowa 2. Telefon 1215.

Redaguje Kolegium. — Sekretariat czynny od godz. 8—16-tej. — Redaktor nac. przyjmuje od godz. 11—12. — Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. — Artykuły nadesłane, a nie zamów. nie będą honorowane.